

JAMIE QUATRO

Chcem ti ukázať viac

PREKLAD

AŇA OSTRIHOŇOVÁ

JAMIE QUATRO

*Chcem ti
ukázať
viac*

*preklad
Aňa Ostrihoňová*

INAQUE.SK
2015

JAMIE QUATRO:
I WANT TO SHOW YOU MORE

© 2013, by Jamie Quatro

Translation © 2015, Aňa Ostrihoňová

Slovak edition © Inaque.sk, 2015

ISBN: 978-80-89737-03-1

ISBN E-BOOK: 978-80-89737-26-0

9 ZAPLETENÁ

13 ROZKLAD: *Šlabikár*
promiskuitnej ženy v domácnosti

27 DÁMY A PÁNI NA TRATI

51 TU

65 O ČOM SA ROZPRÁVAJÚ PRIATELIA

73 2,7 DO TENNESSEE

91 POMAZANIE

103 NEDOKONALOSTI

105 VYZERÁŠ AKO JEŽIŠ

109 RADŠEJ PRÍŠŤ O OKO

123 CELÝ ČAS GEORGIA

139 PRIEHLBINA

163 DEMOLÁCIA

187 POSVÄTNÁ PÔDA

207 PRÍBUZNÍ BOHA

Scottovi

*Len raz v živote – ach, kedy som
niečo chcela len raz v živote?*

Amy Hempelová: Pamäti

ZAPLETENÁ

Vidina začala prichádzať, keď som mala deväť. Vždy bola rovnaká: bola som sama, stála som pred naším domom na verande z tehál, pozorovala, ako sa ťažké oblaky nad horami menia z červených na purpurové, potom do seba narázia a v špirálach sa roztočia. Vír, hurikán, galaxia. Zdvihol sa vietor, vmietol mi vlasy do tváre, cítila som – vedela –, že svet sa ocitol na pokraji kataklizmy. Potom ma trhlo v páse, akoby som bola šarkan, ktorý sa ťahá za šnúrou pripevnenou tesne nad mojím pupkom. Nedalo sa robiť nič iné iba vzlietnuť; stačilo sa tomu poddať – zatvoriť oči, uvoľniť končatiny – a bola som katapultovaná bruchom napred do víru.

Tu vízia končila. Nikdy som z verandy nevzlietla.

Keď som o tom hovorila svojej matke, povedala, že Boh k svojim deťom prehovára v snoch. Povedala mi, že by sme mali byť stále pripravení na Pánov návrat: viesť mravný život a pracovať a vzhliadať k nebu. Predstavila som si svoju matku na našej streche, ako sedí na rozkladacej stoličke a lúšti fazuľu.

Nespomínam si, kedy táto vízia prestala. Asi som na ňu popri iných veciach zabudla. Vyrástla som a vydala som sa za dobrého muža, ktorý plače na krstinách a naše deti prosí, aby pavúky nezabíjali, ale radšej ich vyniesli z domu; muža, ktorý nikdy nezaspí bez toho, aby ma pobožkal na niektorú časť tela. Hovorí, že na smrteľnej posteli si chce byť istý, že sa jeho pery dotkli každého centimetra štvorcového mojej pokožky. Keď

som mu na vysokej povedala, že sa mi páči jeden z jeho kamarátov, ktorý to na mňa skúša, povedal: „Ukáž mi, čo by si s ním robila, keby si mohla.“

Pred tromi rokmi – po sedemnástich rokoch manželstva – som sa zamilovala do muža, ktorý žije tisícdvesto kilometrov odo mňa. Trvalo nám desať mesiacov každodenných rozhovorov, kým si konečne kúpil lístok na vlak a dohodli sme si stretnutie. Veď len... nasadni do auta, povedal do telefónu. Akéhokoľvek auta, len nech je prázdne.

V deň, keď to navrhol, som zavolała matke a povedala jej o aférke. Vavela som jej, že chcem s neverou prestať, ale plánujem sa s tým mužom naďalej priateliť. Hovorila som, že svojho manžela ľúbim a že chcem naše manželstvo ochrániť. Vedela som, no neprezradila, že by som mala chcieť chrániť ho; myslela som si, že ak urobím správnu vec, moje srdce sa nakoniec prispôsobí.

Matka mlčala.

Prosím, povedz mi, že s tým prestaneš, povedala. Akýmkoľvek spôsobom.

Sú deti v poriadku? opýtala sa. Môžeš mi ich dať k telefónu?

Potom, čo sme dotelefonovali, som sa vybrala behať, posledný blok pred našou ulicou som odkráčala. Mrak zakryl slnko, celý chodník sa tak ocitol v tieni a potom zrazu oblak odfúklo; ulicu zalialo svetlo a na tých pár sekúnd to vyzeralo tak, že sa celá cesta hýbe, pohyblivý pás, ktorý mi pod nohami uniká. Stará vidina sa vrátila. Pocítila som trhnutie v páse. Spoznala som ten pocit – to, čo som cítila vždy, keď mi ten druhý muž, ten zďaleka, hovoril, čo by urobil, keby ma mal pri sebe so zápästiami skríženými nad hlavou.

Bolo by to zbožné, povedal. Položil by som sa na tvoj jazyk ako hostia.

Tentoraz bol druhý muž vo vidine so mnou. Rada by som povedala, že vedľa mňa stál – že sme si boli rovní –, ale bol veľký ako batola. Držala som ho. Bol slabý a takmer nedýchal, mal sinavú pokožku, takú ako môj dvojročný syn v noci, keď sme s ním bežali na pohotovosť so záškrtom, a ja som vedela, že dôvodom, prečo som do toho zapletená, je očakávanie, že toho muža prinesiem Bohu a položím mu ho na kolená, aby s ním mohol... čo? Neviem.

Kravina, povedal muž, keď som mu hovorila o tejto vidine. Ja už som tam.

Teraz som na rade ja, povedal. Ty, ja, prechádzame sa v lese. Je zima. Práve napadol meter snehu. Hráme sa spolu ako deti. Naháňam ťa a keď ťa chytím, sotím ťa do záveja a ľahnem si na teba. Nad nami sa otvorí obloha a Boh sa z nej usmieva na nás a dookola opakuje: „Áno.“

Kiežby som poznala toho istého Boha ako ty, povedala som.

Spoznáš, povedal. Stačí, keď prídeš. Stanica Grand Central, trinásteho februára, deväť hodín ráno.

Sľúb mi, že tam budeš, povedal.

O dva roky neskôr, keď som zavolała svojej matke, aby som jej povedala, ako veľmi mi tento muž chýba, ako si na jednej strane prajem, aby som na to naše plánované stretnutie šla, a predsa zároveň ľutujem, že som s ním mala sex, hoci len po telefóne, pretože keby sme to nerobili, možno by sme dokázali zostať priateľmi; keď som jej povedala, že niečo vo mne celý čas plače a dúfam, že nastane reálny druhý príchod a vyvrcholenie Jeho vôle, pretože potom by som mohla stráviť večnosť v rozhovoroch s tým druhým mužom, povedala, Počkaj – sex po telefóne? A ja som povedala, Myslela som, že som ti to hovorila, a ona povedala,

Hovorila si mi, že máš pomer, a ja som povedala, Nie, nepovedala, my sme to, nie tak, a ona povedala, To som si musela domyslieť, a ja som povedala, Neverím, že si si po celý ten čas myslela, že mám naozaj milenca.

To je predsa jedno, povedala. V Božích očiach je to všetko rovnaké.

ROZKLAD: Šlabikár
promiskuitnej ženy v domácnosti

I.: Algor mortis: fáza krátko po smrti, počas ktorej telo postupne chladne na teplotu okolia.

Dva týždne pred Vianocami ti tvoj manžel navrhne, Poďme sa prejsť do Rock City, a ty povieš, Jasné, poďme, napriek tomu, že v tejto chvíli ani jedného z vás nezaujíma Čarovná cestička vysvietená dvadsiatimi tisícmi trblietavých svetielok. Zaparkuješ pred kaviarňou a objednáš si ochutený čaj nazvaný *Yogiho pokoj*, vyberieš si ho nie preto, že práve plánuješ zabiť svojho milenca (to teraz ešte nevieš), ale preto, že si myslíš, že slovo pokoj je príhodné pre toto ročné obdobie, a jazmínový/zederachový čaj aj tak už nemajú a na kofeín je neskoro.

Obídeš svetlá a prejdeš poza Fleetwood, ktorý sa kľukatí za Rock City. Je jasný večer, chladný až tak, že vidíš svoj dych. Tvoj manžel mlčí. Prejdeš okolo maštale a majiteľovho domu – žltej novoanglickej budovy so štyrmi vikiermi – tromi rovnakými – a štvrtým zvláštne predĺženým okrúhlym svetlíkom – ako vždy, keď prechádzaš okolo tohto domu, premýšľaš o tom, že zvnútra táto nezrovnalosť dáva zmysel.

Za zvernicou bielych jeleňov sa spolu s manželom zastavíte a nahliadnete ponad bielu stenu. Nie je tam žiadny jeleň. Odpiješ si z čaju, ktorý je taký horúci, až sa ti z podnebia odlúpne kus pokožky, a tento pocit si spojíš s chvíľou, keď si sa

po dlhých mesiacoch klamania rozhodla odpovedať na manželovu otázku pravdivo.

Si do neho zamilovaná, však?

Áno, povieš, a jazykom ohmataš jemný prúžok opareného tkaniva.

Keď sa vrátite domov, vaše štyri deti ležia pred novou plochou obrazovkou. Pozerajú seriál Spongebob, diel, v ktorom Patrick vybehne do kopca, v polovici sa zgúľa späť a potom sa znovu rozbehne, pričom vždy dúfa, že sa mu už podarí vybehnúť na vrchol.

Hore, povie im tvoj manžel, potom zájde do spálne a zatvorí dvere, a tak je na tebe, aby si vyplatila opatrovateľku, zorganizovala umývanie zubov, čítanie pred spaním, modlenie sa a stlmenie svetla na chodbe.

Povedz ockovi, aby sem prišiel, povie tvoja šesťročná dcéra. Chcem pusu od ocka.

Tvoj manžel leží v prenatalnej polohe na svojej strane manželskej postele. Vedľa neho na chrbte leží muž, s ktorým udržiavaš románik na dialku. Neprekvapuje ťa, že toho druhého vidíš práve na tomto mieste – v tvojej hlave sa do stredu postele vtesnáva už desať mesiacov. Plecia tvojho manžela sa chvejú a ty vieš, že by si mala niečo povedať alebo urobiť, aby si ho upokojila, ale prekvapene zisťuješ, že ťa zaujíma len a len muž ležiaci uprostred matraca.

Lahneš si na svoju stranu postele, nežne pohladíš muža po čele, aby si ho prebudila, a povieš mu, že prišla chvíľa rozlúčiť sa. Jeho pokožka je chladnejšia, než by mala byť.

Posadíš sa. Preskúmaš mužove líca, hrudník, ruky. Je úplne studený. Posadíš sa na telo obkročmo, premýšľaš nad prvou pomocou (a na chvíľu si spomenieš, ako často si sa predstavova-

15 la presne v tejto polohe), naposledy však musel vydýchnuť, keď ste boli vonku na prechádzke, pretože a) dýchacie cesty sú priechodné, ale b) nedýcha a c) dýchať nezačne ani po dvadsiatich minútach oživovania.

Unavene dopadneš vedľa muža a teplou dlaňou mu chytíš ruku, prsty má už také stuhnuté, že ich musíš stlačiť.

Vedela si, že tvoje priznanie dopadne takto.

Myslela si si, že to pôjde postupne.

Čo má on, čo nemám ja, opýta sa tvoj manžel.

Nasledujúci deň poznamenáva zvláštny, ale príjemný pocit pokoja. Slepáci vývar, horiace sviečky, horúce kúpele. Album *Winter* od Enye. Deň je sladký, správny, taký, aký by si chcela. Za iných okolností by si ho označila za posvätný. Smrť je taká, aká má byť, vieš to, prinajmenšom to chápeš rozumom; v skutočnosti je celkový racionálny nádych tvojej nálady dosť zarážajúci, žiadne surové pocity; hoci si si prečítala, že prvým štádiom trúčenia je šok, premýšľaš, či naozaj necítiš nič, alebo toho cítiš až príliš veľa a tvoje telo to nedokáže spracovať, nervový systém preto – hneď, milosrdne – zmení každú emóciu na pocit ničoty.

Slnko je vysoko. Tmavé konáre sa rozťahujú na vzrušujúco modrej. Rozhodneš sa ísť na výlet autom, sama, po úzkej ceste, ktorá vedie k úpätiu Lookout Mountain. Čerstvo napadaný sneh ohýba konáre bahenných borovíc, zužuje cestu, zintímňuje ju.

Bohu povieš, že si vďačná, že ťa zbavil bremena hriechu. Vieš, že povedať to je správne.

V prednej záhradke odtrhneš trs cezmíny a magnólie, aby si ich uložila na vankúš pod mužovou hlavou, myslíš na to, že to najmenej, čo môžeš spraviť, je pridať trochu krásy nad prie-

pašť smrti. Keď však vojdeš do spálne, všimneš si, že mužova pokožka zmenila farbu a vyzerá ako mokré noviny. Cítiš mentol a spálený plast a niečo ako stuchnuté piškóty. Zadržiš dych a zatvoríš oči, za viečkami ktorých svieti slovo *nedostupný* – vec, ktorú si chcela, leží pred tebou, ale zároveň je tak ďaleko, akoby bola na dne oceánu – a spomenieš si, ako tvoj manžel povedal, keď si čakala prvé dieťa, *je od nás na pár centimetrov, ale rovnako by mohla byť na inej planéte*, a možno toto si práve precítila – si mimo – a preto pustiš listy na drevenú podlahu, chytíš sa nohy postele a svojmu manželovi, ktorý stále leží schúlený na svojej strane, povieš: Ale ja som ho chcela.

Vyniesol som telo, povie tvoj manžel. Už je ako z pridrbaného vosku.

Posadí sa.

Nemyslela si si, že je to skutočné, však?

Spolu s manželom privítate pastora, ktorý k vám prišiel potom, čo si uložila deti. Priviedol svoju manželku. Obaja sa tvária vážne a zároveň žoviálne (*nevera je vážna vec; všetko je odpustené*). Sedíte v obývačke. Stlmila si svetlá. Skôr, než niekto niečo povie, podáš pastorovi svoje priznanie, ktoré si napísala na počítači, pretože a) keby si rozprávala, rozplačeš sa a b) pretože chceš manžela ušetriť toho, aby to musel počúvať ešte raz a c) máš pocit, že tvoje priznanie je autentické a dojemné, že má literárnu hodnotu a pastor by ho snáď mohol použiť v iných podobných prípadoch alebo sa naň odvolať v kázni, a tak by tie muky, čo si spôsobila, mohli nadobudnúť zmysel.

Stojíme na posvätnnej pôde, začne pastor.

Plačeš.

Priznania takéhoto druhu prichádzajú postupne, hovorí. Nové informácie sa vynárajú mesiace,

17 a to spomaľuje proces liečby. Ak je ešte niečo, čo ste manželovi nepovedali, teraz je tá správna chvíľa.

Opýtaš sa, či ti môže papier s priznaním vrátiť. Prečítaš nahlas časti o esemeskách, záznamoch tvojho hlasu, ktorý si nahrála do počítača, o nahých fotkách, ktoré si posielala mailom. O sexe po telefóne.

Rovnako ako Jakub, povie pastor, keď skončíš, ste bojovali s Bohom a zvíťazili. Ale vedzte, že tí, čo bojujú, vychádzajú z bitiek poznačení.

Na svoje jazvy sa budete dívať po zvyšok života, hovorí pastor.

Nevieš, či má na mysli teba alebo tvojho manžela.

II.: Nafúknutie: v rámci ktorého sa hromadia plyny spojené s anaérobny metabolizmom, vytláčajú tak tekutiny z očí, nosa, úst, uší a análneho otvoru.

Choď na školské večierky. Pomôž svojmu štvorročnému postaviť domček zo škatule od mlieka a grahamových sušienok. Obdivuj strechu, na ktorú vyložil za pohár gumových medvedíkov a mentoliek. Uteš ho, keď strecha spadne; utri mu nos, naznač, aby sladkosti nabudúce rozmiestnil rovnomernejšie.

Sprchuj sa, hoľ si nohy, nanášaj make-up. Zúčastni sa na vianočnom večierku vo firme svojho manžela. Prinúť sa piť vaječný koňak a jesť medovníčky. Počúvaj sa, ako hovoríš stále dookola: Áno, starať sa o štyri deti je dosť práce, ale je to aj veľa zábavy.

Povkladaj do obálok každoročné listy, v ktorých deti spoločne odpovedajú na otázky: Čo pre teba znamenajú Vianoce? Čo by si si prial pod

stromček? Keby si mohol na svete zmeniť jediná vec, čo by to bolo?

Zaves na stromček ozdoby, ktoré si kúpila pre deti, jedna na každý rok, na každé dieťa, dátumy napísané na nohe baletky a na zajačích ušiach, hokejkách a elektrických gitarách s pružnými silonovými strunami.

Pomôž šesťročnej pripevniť anjela z borovicovej šišky, ktorého ste vyrobili, na vrchol stromčeka.

Nezabudni fotiť.

Idem sa ho zbaviť, povieš svojmu manželovi. Zabalím ho do plachty a vytiahnem pred dom.

Nechaj tak, povie tvoj manžel. Chcem, aby si videla, že sa nerozloží.

Nepozriem sa naň, povieš.

Dívaj sa, koľko chceš, povie.

Aby si mu to dokázala, prevališ telo na svoju stranu postele. Jedna ruka sa zachytí pod trupom – desivo, nemožne sa mu vykrúti v zápästí. Odoláš naliehavej potrebe napraviť ju. Vklzneš na manželovu stranu, cez stred matraca, ktorý je trochu vlhký. Praješ si, aby tam niečo páchlo, aby ťa niečo neustále znechucovalo, ale cítiš len mentol/plast/piškóty a ich vôňu nepovažuješ za nepríjemnú.

K mužovmu telu sa otočíš chrbtom a zozadu objímaš svojho manžela, primkneš sa k nemu ako k záchrannému kolesu. Ani sa nepohne. Vytiahneš si tričko, aby cítil teplo tvojho poprsia na svojom chrbte.

Priatelia ti hovoria, aby si sa na telo pozrela.

Dovoľ si smútiť, hovoria. Stráv s tým čas, potom to pochovaj.

Predpokladáš, že po týždni bude pohľad na neho znesiteľnejší – uvidíš odpornú tvár smrti, ale

19 telo ti stále pripadá bezchybné. Všimneš si opuch na kĺboch, ale pery sú plné, pokožka na tvári hebká. Brucho je trochu guľaté, ale nebola to práve jedna z tých vecí, čo si na mužovi zbožňovala, jeho neochotu otrocky tráviť hodiny v posilňovni vo chvíli, keď dospel do stredného veku? Spôsob, akým prijímal vlastné nedokonalosti a tvoje?

V Zlatých stránkach nájdeš kresťanskú terapeutku menom Bobbie. Nevyberáš si ju, pretože je kresťanská, ale preto, že má kanceláriu v Hixsone, čo je akurát tak ďaleko od Lookout Mountain, aby si musela odísť z mesta. Bobbie ťa požiada, aby si spísala desať pozitívnych a desať negatívnych spomienok z detstva. Povieš jej, že pre toto si neprišla.

Povieš jej, že máš v bruchu melón.

Povieš jej, že každá veta, ktorú si formulovala pre toho druhého muža – každá myšlienka a pocit, ktoré si si zvykla s ním zdieľať –, sa teraz zabývali v tvojom tele.

Povieš jej, že to možno len potrebuje vyplúť.

Myslela som si, že ste sem prišli, pretože chcete zachrániť svoje manželstvo, povie Bobbie.

Aj to, povieš.

Vo väčšine prípadov prideme na to, hovorí, že žene v detstve chýbalo povzbudenie. Identifikujeme lži z detstva a prostredníctvom viacerých techník, akými sú napríklad terapia očnými pohybmi, ich nahradíme pravdami.

Čo ak je pravda, že som do neho zamilovaná? Opýtaš sa. Čo ak je pravda, že to bol on, za koho som sa mala vydať?

Predpokladám, že najviac sa vás týkajú biblické pravdy, povie Bobbie.

Plánovali sme spolu dieťa, povieš skôr, než odídeš.